

Sammanträde i socialnämnden

Tid och plats för sammanträde

Onsdagen den 31 augusti 2022, kl. 09.00. Frösjön/Lockvattnet, Västra Storgatan 15, Gnesta

Gruppmöten

Majoriteten (S, M); kl. 08.00. Frösjön/Lockvattnet, Elektron. Oppositionen (C, L); kl. 08.00. Björken, Elektron. Oppositionen (V, MP, Fi); kl. 08.00. Lokal, Elektron. Oppositionen (SD); kl. 08.00. Lokal, Elektron

Förslag till justerare

Ordinarie: Mari Klasson (C) Ersättare: Carl Johan Ekström (M)

Tid och plats för justering

Protokollet justeras i direkt anslutning till sammanträdet. Kommunledningskontoret Västra Storgatan 15, Gnesta

Allmänheten

Allmänheten är välkommen att närvara vid sammanträdet.

Beslutsunderlag till ärendena i kallelsen finns på www.gnesta.se samt för läsning digitalt på servicecenter.

Frågor om kallelsen och ärendena besvaras av sekreteraren, tel: 0158-275 000.

Dagordning

Sammanträdet öppnande samt upprop

Val av justerare och tid för justering

Godkännande av dagordningen

Offentliga 1 -7, Ej offentliga 8

Nr	Diarienummer	Ärende
----	--------------	--------

Information från föredragande

1	SN.2022.4	Brukarenkät
---	-----------	-------------

Beslutsärenden kommunfullmäktige

2 SN.2022.46 Ersättning till externa utförare av hemtjänst 2022

Beslutsärenden socialnämnden

3 SN.2022.37 Ekonomisk uppföljning efter juli

4 SN.2022.39 Revisionsrapport - Grundläggande granskning av styrelser och nämnder 2021

5 SN.2022.44 Revisionsrapport - Framtidens äldreomsorg

6 SN.2022.1 Redovisning av delegationsbeslut

7 SN.2022.2 Anmälningsärenden

Förvaltningschefen informerar

8 SN.2022.3 Förvaltningschefen informerar

Ingrid Jerneborg Glimne

Marie Solter

Ordförande

Sekreterare

Upprättad: 2022-07-08
Diarienummer: SN.2022.46

Socialnämnden

Ersättning till externa utförare av hemtjänst 2022

Förslag till beslut i kommunfullmäktige

1. Godkänna ersättningen till externa utförare av hemtjänst enligt förslag om 467,71 kronor/timme i tätort och 518,48 kronor/timme för landsort. Förslaget gäller retroaktivt från 1 januari 2022.

Förvaltningens synpunkter

Ersättningsnivåer inom hemtjänsten

Prissättningen för ersättning till den egna utföraren för hemtjänst är baserad på kostnadsmassan som kan delas upp i 90% lönerelaterade kostnader och 10% driftskostnader. Till detta kommer sedan ett tillägg på 11,36% för tjänster utförda utanför tätbebyggt område.

Ersättningsnivåerna till externa utförare är uppbyggd enligt samma princip, med tillägget att även kompensation för moms och overhead skall läggas till. Momsersättning utgår med 6% på driftskostnadsdelen och overheadkostnader ersätts med 4,5% på hela kostnaden.

2022 års ersättning

Priserna i 2022 års budget är baserat på samma modell som beslutades om föregående år. Ersättningen till externa utförare av hemtjänst kommer därmed att vara 467,71 kronor/timme i tätort och 518,48 kronor/timme för landsort. Ersättningsnivåerna gäller retroaktivt från 1 januari 2022.

Jämställdhetsanalys utifrån checklista

Beslutet bedöms inte få konsekvenser som leder till fördelar eller nackdelar för kvinnor/män och flickor/pojkar.

Beslutsunderlag

1. Tjänsteskrivelse SN 2022-07-08

Lena Karlsson Leksell
Förvaltningschef

Jenny Neimann
Förvaltningsekonom

Julia Sundberg
Utredare

Sändlista

- ~ Kommunstyrelsen
- ~ Kommunfullmäktige
- ~ Kommunchef
- ~ Lena Karlsson Leksell, förvaltningschef
- ~ Jenny Neimann, förvaltningsekonom

Upprättad: 2022-08-23
Diarienummer: SN.2022.37

Socialnämnden

Ekonomisk uppföljning - efter juli

Förslag till beslut i socialnämnden

1. Nämnden godkänner den ekonomiska uppföljningen.

Sammanfattning

Nämnden samlade resultat t.o.m. juli uppgår till -770 tkr.

Socialnämndens resultat för perioden uppgår till -49 tkr. Äldre, funktionsstöd, hälso- och sjukvård har ett negativt resultat för perioden på -10 811 tkr. Verksamhetsområdet Stöd- och väglednings resultat är -490 tkr för perioden. Positiva resultat återfinns inom Förvaltningsledningen +95 tkr och Administration- och bistånd +10 485 tkr.

Ärendebeskrivning

Den ekonomiska uppföljningen redovisas i sin helhet i den bifogade handlingen; Analys bokslut juli 2022.

Förvaltningens synpunkter

Jämställdhetsanalys utifrån checklista

Jämställdhetsanalys utifrån checklista är inte tillämplig i ärendet.

Beslutsunderlag

1. Tjänsteskrivelse 2022-08-23
2. Analys bokslut juli 2022

Lena Karlsson Leksell
Förvaltningschef

Jenny Neimann
Förvaltningsekonom

Sändlista

- ~ Förvaltningsekonom
- ~ Förvaltningschef, socialförvaltningen
- ~ Socialnämnden

Analys bokslut juli 2022 Socialnämnden

Nämndens samlade resultat t.o.m. juli uppgår till -770 tkr.

Socialnämndens resultat för perioden uppgår till -49 tkr. Äldre, funktionsstöd, hälso- och sjukvård har ett negativt resultat för perioden på -10 811 tkr. Verksamhetsområdet Stöd och väglednings resultat är -490 tkr för perioden. Positiva resultat återfinns inom Förvaltningsledningen +95 tkr och Administration och bistånd, +10 485 tkr.

Belopp i tkr

Verksamhetsområde	Utfall	Budget	Avvikelse	Helårsbudet
Socialnämnden	-561	-512	-49	-877
Förvaltningsledning	-1 558	-1 653	95	-2 849
Stöd och vägledning	-30 538	-30 048	-490	-51 673
Äldre, funktionsstöd, hälso- och sjukvård	-25 015	-14 203	-10 811	-25 115
Administration och bistånd	-95 970	-106 456	10 485	-182 580
SUMMA	-153 642	-152 871	-770	-263 094

Förvaltningsledning:

Förvaltningsledning uppvisar en avvikelse mot budget med +95 tkr. Här har intäkt avseende sjuklöneersättning för januari-mars 2022 bokförts (+956 tkr).

Stöd och vägledning:

Belopp i tkr

Enhet	Utfall	Budget	Avvikelse	Helårsbudget
Verksamhetschef	-1 779	-957	-822	-1 650
Utredning och stöd	-17 242	-18 939	1 696	-32 529
Stöd till arbete	-7 677	-6 079	-1 598	-10 479
Vuxenutbildning	-3 839	-4 073	234	-7 015
Totalsumma	-30 538	-30 048	-490	-51 673

Negativa avvikelser mot budget återfinns inom enheten verksamhetschef (-822 tkr), beroende på att kostnad för enhetschef och tf enhetschef inte finns budgeterad här samt ökade kostnader för bland annat socialjour. Stöd till arbete har ett negativt resultat (-1 598 tkr) för perioden beroende på att kostnader för försörjningsstöd och sysselsättning varit högre än budget för perioden. Budgeterade intäkter har inte inkommit under perioden. Utredning och stöd har ett positivt resultat (+1 696 tkr) för perioden beroende på att placeringskostnader varit lägre än budgeterat för perioden. Till detta är flertalet tjänster vakanta inom bland annat öppenvården vilket ökar resultatet i positiv riktning. Behandlingskostnader samt kostnader för ensamkommande barn/unga har ett underskott för perioden beroende på kostnader för placeringar som släpat med över årsskiftet. Dessa är nu uppsagda och kommer inte innebära ytterligare kostnader för verksamhetsåret. Vuxenutbildningen har en positiv avvikelse för perioden (+234 tkr), vilket förklaras av att högre andel bidrag har inkommit i förhållande till kostnader för utbildningar under perioden.

Äldre, funktionsstöd, hälso- och sjukvård:

Belopp i tkr

Huvudområde	Utfall	Budget	Avvikelse	Helårsbudet
Stab	1 199	-1 521	2 720	-2 647
LSS	-319	100	-419	0
SoL ÄO	-8 777	257	-9 034	0
SoL FN	-2 260	24	-2 283	0
HSL	-14 858	-13 062	-1 796	-22 468
Totalsumma	-25 015	-14 203	-10 811	-25 115

Resultatet för staben, +2 720 tkr, består i flertalet vakanser.

LSS har ett resultat på -419 tkr, vilket i huvudsak härrör sig till underskott inom personlig assistans men även korttidstillsynen beroende på låg utförandegrad.

Äldreomsorgens underskott, -9 034 tkr, härleds i huvudsak till hemtjänsten och då i synnerhet till hemtjänsten Gnesta som redovisar underskott på både personal- och driftskostnader i kombination med för låga intäkter i förhållande till den volymbaserade budgeten, -8 526 tkr. Särskilt boende har ett underskott på -1 363 tkr på grund av för låga intäkter med anledning av underhåll i flertalet lägenheter. Korttidsboendet redovisar ett underskott på -114 tkr, i huvudsak förklarad av för höga personalkostnader i kombination med låga intäkter i förhållande till den volymbaserade budgeten. Dagverksamheten redovisar ett överskott, +969 tkr, som beror på att samtliga kostnader varit lägre än budgeterat samtidigt som intäkterna inom den volymbaserade budgeten varit högre än budgeterat.

Funktionsnedsättningen redovisar ett negativt resultat på -2 283 tkr vilket beror på låga intäkter i förhållande till den volymbaserade budgeten men också i viss mån höga personalkostnader under sommarmånaderna beroende på svårigheter i rekrytering av vikarier vilket lett till kostnader för övertid hos den ordinarie personalen.

Hälso- och sjukvårdsenheten har ett negativt resultat på -1 796 tkr vilket beror på att kostnader för hjälpmedel överstiger budget för perioden samt att kostnader för personal för sommarmånaderna varit högre än budgeterat.

Administration och bistånd:

Verksamhetsområdet uppvisar ett positivt resultat främst med anledning av de låga volymerna inom utförande enheter, vilket leder till låga kostnader. Tabellen nedan belyser detta per huvudområde.

Belopp i tkr

Huvudområde	Utfall	Budget	Avvikelse	Helårsbudet
Stab	-8 865	-10 470	1 604	-18 032
LSS	-32 618	-35 419	2 801	-60 719
SoL ÄO	-47 798	-52 467	4 668	-89 943
SoL FN	-4 371	-5 563	1 192	-9 536
Övriga beslut	-2 317	-2 538	220	-4 350
Totalsumma	-95 970	-106 456	10 485	-182 580

Resultatet på staben, +1 604 tkr, består i vakanta tjänster. För resterande delar så uppvisar verksamhetsområdet positiva resultat under samtliga ansvarsområden beroende på lägre andel utförda volymer i förhållande till den volymbaserade budgeten. För övriga beslut; riksfärdtjänst, färdtjänst och bostadsanpassningsbidrag, så har kostnaderna varit lägre än budgeterat för perioden vilket kommer att jämna ut sig under året.

Volymbaserad budget - VBB

För att kunna analysera de två verksamhetsområdena Administration och bistånd (hädanefter Beställaren) och Äldre, funktionshinder, hälso- och sjukvård (hädanefter Utföraren) bör en sammanvägning göras av dessa enheter. I enlighet med VBB så kan detta göras och visas i tabellen nedan. VBB hanterar endast LSS, SoL FN, SoL ÄO samt staberna.

Belopp i tkr

Huvudområde	Utfall	Budget	Avvikelse	Helårsbudget	Utförare / Beställare
HSL	-14 858	-13 062	-1 796	-22 468	Endast Utföraren
LSS	-32 937	-35 319	2 382	-60 719	Både Utföraren och Beställaren
SoL FN	-6 630	-5 539	-1 091	-9 536	Både Utföraren och Beställaren
SoL ÄO	-56 575	-52 210	-4 366	-89 943	Både Utföraren och Beställaren
Staberna	-7 666	-11 991	4 324	-20 680	Både Utföraren och Beställaren
Övriga beslut	-2 317	-2 538	220	-4 350	Endast Beställaren
Totalsumma	-120 984	-120 659	-327	-207 695	

Socialförvaltningens åtgärdsplan för ekonomiskt resultat i balans 2022

Åtgärd	Effekt	Färdigt
Säkerställa nyckeltal inom verksamheterna som möjliggör för analys och förståelse för det ekonomiska resultatet	Kostnadskontroll genom en bemanning som planeras på mest effektiva sätt utifrån behov.	Delvis färdigt december 2022
Löpande planera och kontera rätt aktivitet på statsbidragen tillsammans med socialförvaltningens ledningsgrupp	Enklare att hantera prognosarbetet med ett säkrare resultat	Höst 2022

Prognos efter åtgärdsplan är ett resultat i balans.

Upprättad: 2022-05-13
Diarienummer: SN.2022.39

Socialnämnden

Revisionsrapport - Grundläggande granskning av styrelser och nämnder 2021

Förslag till beslut i socialnämnden

1. Socialnämnden godkänner svaret till revisorerna.

Sammanfattning

För att utveckla verksamheten lämnas följande rekommendationer till nämnden:

- Säkerställ att vidtagna åtgärder är tillräckliga för att uppnå ett resultat förenligt med budget.
- Säkerställ att nämndens mål och uppdrag är mätbara för att tydliggöra uppföljning av resultat under året och vid årets slut. En tydligare måluppföljning ger också bättre möjlighet att vidta åtgärder vid behov.

Ärendebeskrivning

Revisorerna har under 2021 låtit göra en grundläggande granskning av styrelsen och nämnderna i syfte att granska om kommunstyrelsen och nämndernas förvaltning skett på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt samt med tillräcklig intern kontroll.

Granskningen omfattar följande granskningsområden:

1. Styrning, kontroll och åtgärder
2. Måluppfyllelse för verksamheten
3. Måluppfyllelse för ekonomin

Nummer 1 utgör underlag för att bedöma om den interna kontrollen är tillräcklig. Nummer 2 och 3 utgör underlag för att bedöma om förvaltningen sker på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt.

Granskningen har skett via dokumentanalys och avgränsas i huvudsak till år 2021. Respektive granskningsområde bedöms med hjälp av signalsystem: grön (tillräckligt), gult (delvis) och röd (otillräcklig).

Revisorerna önskar svar från styrelsen och nämnderna senast 2022-09-07. Socialnämnden har tagit del av rapporten och konstaterar att nämnden redan påbörjat samt vidtagit föreslagna rekommendationer.

Förvaltningens synpunkter

Granskningsområde ändamålsenlighet

Socialnämnden kan delvis verifiera att dess förvaltning utförts på ett ändamålsenligt sätt under 2021 och erhåller därmed signalfärgen gul enligt revisionsrapporten.

Socialnämnden har i Framtidsplan 2022 - 2024 angett indikatorer och målvärden för samtliga mål. Målvärdena är satta på en treårsbasis, ett mål för 2022, ett mål för 2023 och ett mål för 2024. Framtidsplanen redovisas till Socialnämnden i form av delår- och årsredovisning.

Till Framtidsplanen finns socialförvaltningens verksamhetsplan. Även verksamhetsplanen är uppbyggd med mätbara indikatorer; då för varje uppdrag kopplat till målen i Framtidsplanen. Indikatorerna har bäring på kvalitet (struktur- process- och resultat kvalitet), volymer och ekonomi. Verksamhetsplanen är socialförvaltningens uppföljningsstruktur som redovisas till socialnämnden i form av ekonomiska kvartalsrapporter, nyckeltal och årlig kvalitetsberättelse. Verksamhetsplanen är ett viktigt underlag till analysen av måluppfyllelsen i Framtidsplanen som redovisas i delår- och årsredovisning.

Den löpande rapporteringen av verksamhetsplanen och delår- och årsredovisning kommer ge socialnämnden underlag för att på ett tidigare stadium identifiera trender och sätta in åtgärder där det krävs. Därtill underlag till logiska resonemang varför ett mål bedöms som uppfyllt eller inte.

Granskningsområden ekonomisk tillfredsställelse

Socialnämnden kan inte verifiera att förvaltningen skett på ett från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt under 2021 och erhåller därmed signalfärgen röd enligt revisionsrapporten. Socialnämnden har redan uppmärksammat och vidtagit åtgärder inom detta område. Under hösten har presidiet tillsammans med socialchefen och berörda tjänstemän haft budgetdialog med kommunfullmäktige och påvisat volymökningar, verksamheter som varit underfinansierade och kommande ekonomiska utmaningar för 2022 och har för detta erhållit större budget. Socialnämnden har i Framtidsplan 2022 - 2024 angett driftbudgeten och målvärdet är att verksamheterna ska uppnå budgeterat resultat.

Granskningsområde intern kontroll

Socialnämnden kan inte verifiera att den interna kontrollen har varit tillräcklig under 2021 och erhåller därmed signalfärgen gul enligt rapporten. Under 2021 erhöll socialförvaltningen direktiv från kommunchefen att omarbete förvaltningarnas

internkontrollplaner enligt COSO-modellen. Socialnämnden har i Internkontrollplan 2022 - 2024 framställt en ny internkontroll som utgår från omvärldsrisker, verksamhetsrisker och finansiella risker. Under 2022 har riskerna identifierats, analyserats och kontrolleras nu under året. Åtgärder där det krävs är insatta. Socialförvaltningens verksamhetsplan och internkontrollplan är numera en integrerad del av socialförvaltningens modell för planering och styrning och utgår från Socialnämndens uppsatta mål och uppdrag.

Jämställdhetsanalys utifrån checklista

Jämställdhetsanalys bedöms inte som nödvändig.

Beslutsunderlag

1. Tjänsteskrivelse 2022-05-13
2. Revisionsrapport - Grundläggande granskning av styrelser och nämnder 2021

Lena Karlsson Leksell
Förvaltningschef

Ida Claesson
Verksamhetsutvecklare

Sändlista

- ~ Kommunchef
- ~ Kommunfullmäktige
- ~ Gnesta kommuns revisorer

Revisionskrivelse

Kommunstyrelsen
Barn- och utbildningsnämnden
Samhällsbyggnadsnämnden
Socialnämnden

För kännedom
Kommunfullmäktige

Grundläggande granskning av styrelsen och nämnderna 2021

Av kommunallagen och god revisionssed följer att revisorerna årligen ska granska alla styrelser och nämnder. Revisorerna har under 2021 låtit göra en grundläggande granskning av styrelsens och nämnderna. Följande övergripande revisionsfråga ska besvaras: Har kommunstyrelsens och nämndernas förvaltning skett på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt samt med tillräcklig intern kontroll?

Respektive granskningsområde bedöms med hjälp av signalsystem: grön (tillräckligt), gult (delvis) och röd (otillräckligt). Resultatet av granskningen summeras enligt följande per nämnd:

Granskningsområde	Kommunstyrelsen	Socialnämnden	Barn- och utbildningsnämnden	Samhällsbyggnadsnämnden
Ändamålsenlighet	Gul	Gul	Gul	Gul
Ekonomiskt tillfredsställande	Grön	Röd	Röd	Gul
Intern kontroll	Röd	Gul	Gul	Gul

Gjorda iakttagelser, bedömningar och rekommendationer redovisas i sin helhet i bifogad rapport, som härmed överlämnas styrelsen och nämnderna för svar. Rapporten har behandlats och godkänts vid revisorernas möte 2022-05-03.

Revisorerna önskar separata svar från styrelsen och nämnderna senast 2022-09-07.

REVISORERNA

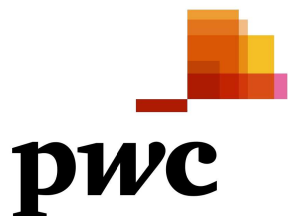
Sune Åkerlind
Ordförande

Kjell Bernhardsson
Vice ordförande

Grundläggande granskning av styrelse och nämnder 2021

Gnesta kommun

Maj 2022

*Tobias Bjöörn
Oskar Månsson*

Innehållsförteckning

Sammanfattning med rekommendationer	03
Inledning	05
Kommunstyrelsen	10
Socialnämnden	24
Barn- och utbildningsnämnden	32
Samhällsbyggnadsnämnden	39
Bilaga: Sammanställning av revisionsfrågor för alla revisionsobjekt	46
Bilaga: Sammanställning av revisionsfrågor, fokus intern kontroll	47

Sammanfattning

Sammanfattande revisionell bedömning

Granskningsområde	Kommunstyrelsen	Socialnämnden	Barn- och utbildningsnämnden	Samhällsbyggnadsnämnden
Ändamålsenlighet	Gul	Gul	Gul	Gul
Ekonomiskt tillfredsställande	Grön	Röd	Röd	Gul
Intern kontroll	Röd	Gul	Gul	Gul

Inledning

Inledning

Bakgrund

Av kommunallagen och god revisions sed följer att revisorerna årligen ska granska alla styrelser och nämnder.

Kommunstyrelsen och nämnderna ska förvalta och genomföra verksamheten i enlighet med fullmäktiges uppdrag, lagar och föreskrifter. För att fullgöra uppdraget måste respektive organ bygga upp system och rutiner för styrning, uppföljning, kontroll och rapportering samt säkerställa att dessa rutiner tillämpas på avsett sätt. En bristfällig styrning och kontroll kan riskera att verksamheten inte bedrivs och utvecklas på avsett sätt.

Syfte och revisionsfrågor

Syftet med den översiktliga granskningen är att ge kommunens revisorer ett underlag till uttalande i revisionsberättelse. Följande övergripande revisionsfråga ska besvaras:

Har kommunstyrelsens och nämndernas förvaltning skett på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt samt med tillräcklig intern kontroll?

Granskningen omfattar följande granskningsområden:

1. Styrning, kontroll och åtgärder.
2. Måluppfyllelse för verksamheten.
3. Måluppfyllelse för ekonomin

Nr 1 utgör underlag för att pröva om den interna kontrollen är tillräcklig. Övriga områden bildar underlag för att bedöma om förvaltningen sker på ett ändamålsenligt (2) och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt (3).

Därutöver sker även en kompletterande granskning inom följande område:

4. Intern kontroll avseende kommunstyrelsen

Revisionskriterier i granskningen utgörs främst av kommunallagen 6:6 och följsamhet till fullmäktiges uppdrag i form av mål och budget 2021.

Metod och avgränsning

Den översiktliga granskningen har skett genom dokumentanalys. I tid avgränsas granskningen i huvudsak till år 2021. I övrigt se "syfte och revisionsfrågor". Respektive granskningsområde bedöms med hjälp av signalsystem: grön (tillräckligt), gult (delvis) och röd (otillräckligt).

Övergripande riktlinjer

Ur *Framtidsplan 2021-2023 Gnesta kommun*, beslutad av kommunfullmäktige 2020-11-23 § 40

Styrning

Inför varje nytt år beslutas om Framtidsplan med flerårsplan för Gnesta kommun. Framtidsplanen är kommunens samlade styrdokument på kommunövergripande nivå. I planen återfinns kommunfullmäktiges inriktningsmål, finansiella mål, tilldelade ramar samt investeringsbudget och utvalda styrningsprinciper. Här finns också viktiga planeringsförutsättningar med skattesats, befolkningsprognos, exploateringsbudget etc. Dessutom innehåller Framtidsplanen en plan för uppföljning av mål och ekonomi.

Kommunfullmäktige arbetar också med inriktningsmål som både innefattar nämndspecifika mål och sådana som är gemensamma för alla nämnder. De gemensamma målen skall utgöra ett grundfundament i respektive nämnds arbete.

Nämnderna beslutar i nästa steg om sin egen Framtidsplan med både egna mål, där det bedöms ingå i nämndens totala uppdrag, och bidrag till kommunfullmäktiges inriktningsmål. Planen innehåller också en verksamhetsbeskrivning och indikatorer för uppföljning av målen samt en budget per verksamhetsområde. Verksamheterna/enheterna utgår därefter från nämndmålen och utarbetar aktiviteter för att ange hur de kan bidra till att uppfylla nämndmålen. Dessa samlas i en verksamhetsplan/enhetsplan för respektive verksamhetsområde eller enhet.

Framtidsplan 2021-2023

För Gnesta kommun

Beslutsinstans Kommunfullmäktige
Besluts Vår datum
Senast reviderad Vår datum
Giltig till Till vidare
Dokumentering Kommunfullmäktige
Dokumentnr KS.2020.238

Fullmäktiges inriktningsmål

En attraktiv kommun Som erbjuder goda boendemöjligheter, bra kommunikationer och infrastruktur samt ett brett utbud av fritidsaktiviteter.	En hållbar kommun Som långsiktigt utvecklar goda förutsättningar för människor, miljö och natur.	Service och bemötande Kontakter med Gnesta kommun ska kännetecknas av ett gott bemötande och en professionell service.
En skola med hög måluppfyllelse och starka kunskapsresultat Som ger varje elev lust att lära, samt förutsättningar att lyckas, utvecklas och rustas för vuxenlivet.	En trygg vård och omsorg av hög kvalitet Som utformas i nära samverkan med brukare och personal.	Effektiv organisation Med nya arbetssätt, ett aktivt förbättringsarbete och ny teknik skapas på ett ansvarsfullt sätt en effektivare organisation.
Välmående och växande företag Som bidrar till tillväxt, service och arbetstillfällen.	En god ekonomi God hushållning och planering av resurserna som bidrar till en långsiktigt ekonomisk hållbar utveckling.	Attraktiv arbetsgivare Som förmår attrahera, bibehålla och utveckla kompetens.

Övergripande riktlinjer

Ur *Framtidsplan 2021-2023 Gnesta kommun* beslutad av kommunfullmäktige 2020-11-23 § 40

Uppföljning

För att kunna analysera om kommunen är på rätt väg att uppnå målens avsikter eller om det fordras en ändrad kurs på den inslagna vägen görs bedömning av måluppfyllelsen och uppdrag i delårsrapporten och årsredovisningen samt i löpande information till nämnden i ett av nämnden beslutat flöde.

Samtliga nämnder ska upprätta budgetuppföljning med justering av prognos (uppkomna förändringar med större påverkan) för helåret efter samtliga månader med undantag för januari och juni. Uppföljning till kommunstyrelsen med prognos för helåret sker per tertial. Delårsbokslut (augusti månad) och årsredovisning (december månad) redovisas för kommunfullmäktige.

Så snart en avvikelse befaras eller har konstaterats är nämnden skyldig att vidta åtgärder inom ramen för sina befogenheter så att budget kan hållas. Detta innebär att förvaltningen samtidigt som det befarade underskottet redovisas för nämnden ska ge förslag till hantering av underskottet.

Kommunstyrelsen har ett samlat ansvar för kommunens ekonomi. I de fall kommunstyrelsen finner att nämnd inte fullföljer sina uppdrag från kommunfullmäktige, kan styrelsen föreslå åtgärder till nämnden att genomföra inom given budgetram alternativt väcka ärende i kommunfullmäktige.

Intern kontroll (granskningsområde för kommunstyrelsen)

Nämnderna ska enligt Riktlinjer för intern kontroll i sina Framtidsplaner inrymma årliga internkontrollplaner som utgörs av 5-8 prioriterade och nämndspecifika risker/kontrollområden som framkommer utifrån bland annat väsentlighets- och riskanalyser. Den löpande kontrollen, eller tillämpningen av den interna kontrollplanen, genomförs i verksamheterna. Utvärdering görs i samband med att nämnderna godkänner respektive årsredovisning.

Övergripande riskområden för kommunen som helhet föreslås av kommunstyrelsens presidium (cirka tre stycken). Följande områden är föreslås fastställas som övergripande riskområden för kommunen som helhet 2021:

1. Säkerhets/kvalitetsbrister vid digitalisering
2. Budgetuppföljning och prognossäkerhet
3. Kompetensförsörjning

Socialnämnden

Sammanfattning

Granskningsområde	Revisionell bedömning	Kommentar
Ändamålsenlighet <i>Baseras på revisionsfråga 5a</i>	Gul	Nämnden kan delvis verifiera att dess förvaltning utförts på ett ändamålsenligt sätt under år 2021. Av redovisad måluppfyllelse framgår att sju mål bedöms som delvis uppfyllda och ett mål som uppfyllt. Logiska resonemang varför ett mål bedöms uppfyllt eller inte försvåras med anledning av att nämnden delvis fastställt målvärden inför året.
Ekonomiskt tillfredsställande <i>Baseras på revisionsfråga 5b</i>	Röd	Nämnden kan inte verifiera att förvaltningen skett på ett från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt under år 2021. Socialnämndens resultat för 2021 uppgår till -10 952 tusen kronor (tkr) i jämförelse med driftbudget.
Intern kontroll <i>Baseras på revisionsfråga 1a, 2a, 3a-c, 4a-d</i>	Gul	Den interna kontrollen hänförlig till nämndens förvaltning har delvis varit tillräcklig under år 2021. Vi noterar att vissa mål saknar tydliga målvärden vilket försvårar uppföljning av måluppfyllnad och möjlighet att vidta åtgärder. Vi noterar vidare att vidtagna åtgärder för budget i balans har haft marginell effekt.

Rekommendationer

För att utveckla verksamheten lämnas följande rekommendationer till nämnden:

- Säkerställ att vidtagna åtgärder är tillräckliga för att uppnå ett resultat förenligt med budget.
- Säkerställ att nämndens mål och uppdrag är mätbara för att tydliggöra uppföljning av resultat under året och vid årets slut. En tydligare måluppföljning ger också bättre möjlighet att vidta åtgärder vid behov.

Rekommendationer (fördjupad granskning)

Under år 2021 har revisorerna även genomfört en mer fördjupad granskning rörande socialnämndens åtgärder för en ekonomi i balans. I granskningen lämnades följande rekommendationer:

- Vi rekommenderar att problematiken rörande återkommande underskott synliggörs i nämndens budgetunderlag och att mål och strategier formuleras. Detta utifrån att vi bedömer att målet som är formulerat rörande god ekonomi inte är tillräckligt precist och heltäckande. Vi saknar således flera aspekter som är av vikt för att upprätthålla en ekonomi i balans.
- Vi rekommenderar att åtgärder sätts in i ett tidigare skede och ser det som väsentligt att åtgärderna även ger effekt på kortare sikt med anledning av dels nämndens prognostiserade underskott för verksamhetsåret och dels nämndens återkommande underskott historiskt.
- Vi rekommenderar att nämnden för diskussioner och genomför analyser avseende intäkts- och kostnadsutvecklingen inför respektive verksamhetsår. Där eventuella skillnader i intäkter och kostnader, exempelvis dyra placeringar av individer och förändringar i statsbidrag, mellan verksamhetsåren framförs till kommunfullmäktige och kommunstyrelsen. I syfte att säkerställa att en ekonomi i balans är möjlig att uppnå.

Granskningsiakttagelser

Revisionsfrågor		Bedömning	Ev. noteringar
1. Verksamhetsplan	a) Har nämnden antagit en plan för sin verksamhet?	Grön	<i>Framtidsplan 2021-2023 för socialnämnden är antagen av nämnden vid sammanträdet 2020-12-02 § 57.</i>
2. Budget	a) Har nämnden antagit en budget för sin verksamhet?	Grön	Framtidsplanen innehåller även driftbudget.
3. Mål	a) Finns mål formulerade för nämndens verksamhet?	Grön	Åtta av fullmäktiges nio inriktningsmål tangerar nämndens uppdrag. För dessa har nämnden antagit egna mål samt tillhörande uppdrag till förvaltningen i framtidsplanen.
	b) Finns mål formulerade för nämndens ekonomi?	Grön	För inriktningsmålet En god ekonomi finns följande mål i nämndens framtidsplan: <ul style="list-style-type: none"> • Socialnämnden ska långsiktigt och systematiskt följa upp, planera och samordna resurser.
	c) Är målen uppföljningsbara (mätbara)?	Gul	För samtliga inriktningsmål anges vilka indikatorer som används för att mäta måluppfyllnad. Några indikatorer innehåller målvärden eller formuleringar som gör målet mätbart, t ex att en indikator ska öka/minska. Vi bedömer dock att det finns utvecklingsmöjligheter beträffande att fastställa tydligare målvärden för respektive indikator.

Granskningsiakttagelser

Revisionsfrågor		Bedömning	Ev. noteringar
4. Rapportering och åtgärder	a) Har nämnden upprättat direktiv/ instruktion för rapportering till nämnden?	Grön	Nämnden följer kommundemensamma direktiv för rapportering.
	b) Fokuserar rapportering på måluppfyllelse och resultat?	Grön	<p>Per april framkommer att nämnden får information om framtidsplanen och hur uppdragen fortlöper. Respektive uppdrag bedöms utifrån färgskalan grön, gul och röd. Där grön symboliserar att uppdraget är klart, gul att uppdraget är pågående och röd att uppdraget inte är påbörjat.</p> <p>I delårsrapporten per augusti genomförs uppföljning av uppdrag och lägesrapport för indikatorer kopplat till verksamhetsmålen. Prognostiserad måluppfyllelse för året framkommer.</p> <p>I nämndens årsredovisning sker en samlad bedömning per respektive inriktningsmål.</p> <p>Ekonomisk prognos lämnas bl.a. per april och augusti.</p>

Granskningsiakttagelser

Revisionsfrågor		Bedömning	Ev. noteringar
4. Rapportering och åtgärder	c) Vidtar nämnden tydliga åtgärder för att nå mål för verksamheten?	Gul	Av återrapportering framgår hur uppdragen fortlöper. Vi kan notera vid delåret att nämnden uppvisar en god prognos för måluppfyllelse per helår. Fyra mål prognostiseras att uppfyllas och tre mål delvis uppfyllas. De mål som förväntas att delvis uppfyllas är i vissa fall kopplat till covid-19 pandemin exempelvis att träffpunkter inte varit möjliga. Vi noterar att målet rörande En god ekonomi prognostiseras att delvis uppfyllas. Målet berör att nämnden långsiktigt och systematiskt ska följa upp, planer och samordna resurser. Vi noterar att nämnden enligt plan bedömer att implementering av volymbaserad budget har påbörjats och att åtgärder vidtas utifrån åtgärdsförslag.
	d) Vidtar nämnden tydliga åtgärder för att nå mål för ekonomin?	Gul	<p>I genomförd protokollsgenomgång framgår att nämnden får återrapportering avseende ekonomin vid varje sammanträde under året. Nämnden godkänner i regel informationen.</p> <p>Under året vidtas följande åtgärder:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 2021-04-28: Nämnden ger förvaltningen i uppdrag att återkomma till nämnden i maj med förslag på åtgärder för att nå en ekonomi i balans. • 2021-05-26: Nämnden återremitterar åtgärdsplan för budget i balans med motivering att förvaltningen får fortsätta med arbetet med en åtgärdsplan för en budget i balans. • 2021-06-23: Nämnden beslutar att vidta åtgärder för att nå en budget i balans enligt av nämnden korrigerat underlag. • 2021-09-29: Nämnden ger förvaltningen i uppdrag att utifrån prognos revidera den beslutade ekonomiska åtgärdsplanen samt att därefter följa upp denna månadsvis till nämnd. <p>Sammantaget bedömer vi att nämnden delvis vidtar åtgärder utifrån att de lämnar uppdrag till förvaltningen. Vi bedömer dock att åtgärderna sätts in i ett sent skede (juni). I rekommendationerna i genomförd granskning rörande <i>Socialnämndens åtgärder för en ekonomi i balans</i>. återfinns utförligare resonemang rörande detta. Vi kan konstatera att åtgärderna inte har haft tillräcklig effekt för år 2021. Nämnden redovisar ett underskott om ca 10 mnkr för 2021 per helår i jämförelse med lämnad prognos i april om ca 6 mnkr och i augusti om ett underskott på 9 mnkr.</p>

Granskningsiakttagelser

Revisionsfrågor		Bedömning	Ev. noteringar
5. Måluppfyllelse	a) När nämnden uppsatta mål för verksamheten?	Gul	<p>Nämndens bedömningar av måluppfyllelse</p> <p>En attraktiv kommun Delvis uppfyllt.</p> <p>En hållbar kommun Delvis uppfyllt.</p> <p>Service och bemötande Delvis uppfyllt.</p> <p>En trygg skola med hög måluppfyllelse och starka kunskapsresultat Uppfyllt.</p> <p>En trygg vård och omsorg av hög kvalitet Delvis uppfyllt.</p> <p>En effektiv organisation Delvis uppfyllt.</p> <p>En god ekonomi Delvis uppfyllt.</p> <p>En attraktiv arbetsgivare Delvis uppfyllt.</p> <p>Sammantaget bedömer nämnden sju mål som delvis uppfyllda och ett mål som uppfyllt. Vilket är en försämring i jämförelse med den prognos som lämnas i delårsrapporten.</p> <p>Logiska resonemang varför ett mål bedöms uppfyllt eller inte försvåras med anledning av att nämnden inte fastställt målvärden inför året.</p>

Granskningsiakttagelser

Revisionsfrågor		Bedömning	Ev. noteringar
5. Måluppfyllelse	b) När nämnden uppsatta mål för ekonomin?	Röd	<p>Socialnämndens resultat för 2021 uppgår till -10 952 tusen kronor (tkr). Underskottet härrör från verksamhetsområdet <i>Äldre, funktionsstöd, hälso- och sjukvård</i> som redovisar ett negativt resultat på -21 044 tkr, <i>Förvaltningsledningens</i> resultat landar på -680 tkr, verksamhetsområdet <i>Stöd och väglednings resultat</i> är -10 121 tkr. <i>Administration och bistånd</i> gör ett positivt resultat uppgående till +20 868 tkr, liksom verksamhetsområdet <i>Socialnämndens</i> resultat på +25 tkr.</p> <p>Nämnden redovisar målet om en <i>En god ekonomi (socialnämnden ska långsiktigt och systematiskt följa upp, planera och samordna resurser)</i> som delvis uppfyllt med följande kommentar:</p> <ul style="list-style-type: none"> Förvaltningen har delvis uppnått målet att långsiktigt och systematiskt följa upp, planera och samordna resurser. Implementeringen av volymbaserad budget i verksamheterna har påbörjats men arbete återstår för att ytterligare utveckla modellen. <p>Med anledning av nämndens underskott bedömer vi kontrollfrågan som ej uppfylld.</p>

Bilaga: Sammanställning av revisionsfrågor för alla revisionsobjekt

Sammanställning revisionsfrågor

Revisionsfråga	KS	SN	BUN	SBN
1. Har nämnden antagit en plan för sin verksamhet?	Grön	Grön	Grön	Grön
2. Har nämnden antagit en budget för sin verksamhet?	Grön	Grön	Grön	Grön
3. Finns mål formulerade för nämndens verksamhet?	Grön	Grön	Grön	Grön
4. Finns mål formulerade för nämndens ekonomi?	Grön	Grön	Grön	Grön
5. Är målen uppföljningsbara (mätbara)?	Röd	Gul	Röd	Röd
6. Har nämnden upprättat direktiv/ instruktion för rapportering till nämnden?	Grön	Grön	Grön	Grön
7. Fokuserar rapportering på måluppfyllelse och resultat?	Gul	Grön	Gul	Gul
8. Vidtar nämnden tydliga åtgärder för att nå mål för verksamheten?	E/T	Gul	E/T	E/T
9. Vidtar nämnden tydliga åtgärder för att nå mål för ekonomin?	E/T	Gul	Gul	E/T
10. När nämnden uppsatta mål för verksamheten?	Gul	Gul	Gul	Gul
11. När nämnden uppsatta mål för ekonomin?	Grön	Röd	Röd	Gul

Sammanställning revisionsfrågor, fokus intern kontroll

Revisionsfråga	KS
Har riskanalys utförts i enlighet med fullmäktiges direktiv?	Röd
Finns en dokumenterad riskanalys för intern kontroll?	Röd
Har plan upprättats i enlighet med fullmäktiges direktiv?	Röd
Har styrelsen antagit plan för innevarande år?	Röd
Är planen heltäckande, dvs. omfattar den förekommande risker av olika slag?	Röd
Har styrelsen upprättat direktiv för rapportering till styrelsen?	Gul
Sker rapportering till styrelsen enligt direktiv?	Röd
Fokuserar rapportering på resultat och analys?	Röd
Vidtar styrelsen vid behov åtgärder utifrån lämnad rapportering?	Röd
Sker rapportering till styrelse/fullmäktige i enlighet med fullmäktiges direktiv?	Röd

[pwc.se](https://www.pwc.se)

Denna rapport har upprättats av Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB (org nr 556029-6740) (PwC) på uppdrag av Gnesta kommun enligt de villkor och under de förutsättningar som framgår av projektplan. PwC ansvarar inte utan särskilt åtagande, gentemot annan som tar del av och förlitar sig på hela eller delar av denna rapport.

Upprättad: 2022-07-08
Diarienummer: SN.2022.44

Socialnämnden

Revisionsrapport - Framtidens äldreomsorg

Förslag till beslut i socialnämnden

1. Socialnämnden godkänner PwC:s granskning av Framtidens äldreomsorg, och vidtar åtgärder utifrån de rekommendationer PwC föreslår.

Sammanfattning

PwC har på uppdrag av de förtroendevalda revisorerna i Gnesta kommun genomfört en granskning av planering inför framtidens äldreomsorg. Granskningens syfte är att bedöma om socialnämnden säkerställt att arbetet med att utforma framtidens äldreomsorg bedrivs på ett ändamålsenligt sätt och med tillräcklig intern kontroll.

För att utveckla granskningsområdet bör socialnämnden prioritera följande rekommendationer: Att nämnden upprättar en plan/strategi som tydligt visar inriktningen för arbetet med äldreomsorgen på lång sikt (> 3 år). Att upprätta beslutsunderlag (planer/strategier) som är heltäckande inom området, dvs. att beslutsunderlagen omfattar digitalisering, utbud av boenden och övriga delar som berör granskningsområdet. Att nämnden fastställer direktiv för hur, när och i vilken omfattning arbetet med framtidens äldreomsorg ska följas upp till nämnden.

Ärendebeskrivning

Syftet med granskningen är att bedöma om socialnämnden säkerställt att arbetet med att utforma framtidens äldreomsorg bedrivs på ett ändamålsenligt sätt och med tillräcklig intern kontroll. Revisionsfrågor:

1. Finns det en långsiktig planering inom området? > 3 år.
2. Finns det en tydlig och ändamålsenlig framtidsstrategi avseende utbud av äldreomsorg? Fokus på flexibilitet och effektivitet
3. Är beslutsunderlagen inom området heltäckande? Fokus på konsekvensanalys och jämförelse med likartade kommuner.
4. Finns det en tillräcklig uppföljning av arbetet med att utforma framtidens äldreomsorg till omfattning och innehåll?

5. Fattar nämnden tydliga och aktiva beslut utifrån uppföljning avseende framtidens äldreomsorg?

Förvaltningens synpunkter

Enligt granskningen bedöms socialnämnden inte uppfylla följande områden: långsiktig planering inom området > 3 år (fråga 1), uppföljning av arbetet med att utforma framtidens äldreomsorg till omfattning och innehåll (fråga 4) samt att nämnden fattar tydliga och aktiva beslut utifrån uppföljning avseende framtidens äldreomsorg (fråga 5). Två områden bedöms delvis uppfylla: en tydlig och ändamålsenlig framtidsstrategi avseende utbud av äldreomsorg (fråga 2) samt om beslutsunderlagen inom området är heltäckande (fråga 3).

PWC rekommenderar följande:

- Att nämnden upprättar en plan/strategi som tydligt visar inriktningen för arbetet med äldreomsorgen på lång sikt (> 3 år).
- Att upprätta beslutsunderlag (planer/strategier) som är heltäckande inom området, dvs. att beslutsunderlagen omfattar digitalisering, utbud av boenden och övriga delar som berör granskningsområdet.
- Att nämnden fastställer direktiv för hur, när och i vilken omfattning arbetet med framtidens äldreomsorg ska följas upp till nämnden.

Svar på rekommendationerna:

Socialnämnden beslutade 2022-06-01 om revidering och utvärdering av nuvarande äldreomsorgsplan. Förvaltningen har påbörjat arbetet. Reviderad äldreomsorgsplan beräknas presenteras för socialnämnden i början av 2023.

Inom ramen för uppdraget arbetar socialförvaltningen med att säkerställa kvalitén inom insatserna samt framtagande av strategier för utveckling bland annat inom områdena kost, nutrition, kompetens och boendeplanering. För samtliga omnämnda områden finns befintlig planering, insatser och uppföljning, som kommer att behandlas i den nya planen. Socialnämnden har i samband med byggnation av nytt särskilt boende för äldre valt att kvarhålla tidigare särskilda boende för kommande behov och är därför väl rustade för framtida strategier gällande bland annat boende.

Strukturer för planering och uppföljning kommer att påbörjas/fortsätta under hösten 2022/våren 2023 för att skapa heltäckande beslutsunderlag för socialnämnden.

Jämställdhetsanalys utifrån checklista

Jämställdhetsanalys kommer att tas i beaktande i framtagandet av den nya äldreomsorgsplanen. I enlighet med regeringens rekommendationer för nationell kvalitetsplan för äldreomsorgen ska äldreomsorgen bidra till att främja jämlikhet i

levnadsvillkor är en äldreomsorg som är tillgänglig för alla som har rätt till den, både kvinnor och män, oavsett socioekonomisk, kulturell eller etnisk bakgrund. Äldreomsorgens utformning är också en fråga om kvinnors villkor. Merparten av dem som arbetar inom äldreomsorgen är kvinnor och de flesta av brukarna av äldreomsorg är också kvinnor.

Beslutsunderlag

1. Tjänsteskrivelse 2022-07-08
2. PWC granskning av framtidens äldreomsorg

Lena Karlsson Leksell
Förvaltningschef

Julia Sundberg
Utredare

Sändlista

- ~ Kommunchef Gnesta kommun
- ~ Kommunfullmäktige
- ~ Förvaltningschef Socialförvaltningen Gnesta kommun
- ~ Gnesta kommuns revisorer

Framtidens äldreomsorg

Gnesta kommun

Juni 2022

Carin Hultgren, Certifierad kommunal revisor

Tobias Björn, Certifierad kommunal revisor

Jonathan Melkko

Sammanfattning

PwC har på uppdrag av de förtroendevalda revisorerna i Gnesta kommun genomfört en granskning av planering inför framtidens äldreomsorg. Granskningens syfte är att bedöma om socialnämnden säkerställt att arbetet med att utforma framtidens äldreomsorg bedrivs på ett ändamålsenligt sätt och med tillräcklig intern kontroll.

Utifrån genomförd granskning är vår samlade bedömning att socialnämnden **ej** säkerställt att arbetet med att utforma framtidens äldreomsorg bedrivs på ett *ändamålsenligt* sätt och med tillräcklig *intern kontroll*.

Nedan ses bedömning för varje revisionsfråga. För fullständiga bedömningar se respektive revisionsfråga i rapporten eller det avslutande avsnittet "Sammanfattande bedömningar utifrån revisionsfrågor".

Revisionsfrågor	Bedömning	
1. Finns det en långsiktig planering inom området? > 3 år.	Nej	
2. Finns det en tydlig och ändamålsenlig framtidsstrategi avseende utbud av äldreomsorg?	Delvis	
3. Är beslutsunderlagen inom området heltäckande?	Delvis	
4. Finns det en tillräcklig uppföljning av arbetet med att utforma framtidens äldreomsorg till omfattning och innehåll?	Nej	
5. Fattar nämnden tydliga och aktiva beslut utifrån uppföljning avseende framtidens äldreomsorg?	Nej	

Rekommendationer

För att utveckla granskningsområdet bör socialnämnden prioritera följande rekommendationer:

- Att nämnden upprättar en plan/strategi som tydligt visar inriktningen för arbetet med äldreomsorgen på lång sikt (> 3 år).
- Att upprätta beslutsunderlag (planer/strategier) som är heltäckande inom området, dvs. att beslutsunderlagen omfattar digitalisering, utbud av boenden och övriga delar som berör granskningsområdet.
- Att nämnden fastställer direktiv för hur, när och i vilken omfattning arbetet med framtidens äldreomsorg ska följas upp till nämnden.

Innehållsförteckning

Sammanfattning	1
Inledning	3
Bakgrund	5
Syfte och revisionsfrågor	5
Revisionskriterier	5
Avgränsning	5
Metod	4
Granskningsresultat	5
Långsiktig planering	5
Framtidsstrategi avseende utbud av äldreomsorg	7
Beslutsunderlag	10
Uppföljning	12
Beslut	13
Samlad bedömning	15
Rekommendationer	15
Sammanfattande bedömningar utifrån revisionsfrågor	16

Inledning

Bakgrund

De kommande årens demografiska utveckling innebär en kraftig ökning av antalet äldre samtidigt som befolkningen i arbetsför ålder utvecklas långsammare. De ekonomiska förutsättningarna kommer därför att innebära krav på att "göra mer med mindre", dvs att äldreomsorgen bedrivs effektivt idag och med en planering för framtiden. Här finns också en förväntan att verksamheten ska bedrivas med en hög kvalitet som har sin utgångspunkt i den enskildes behov.

Med *framtidens äldreomsorg* avses hur behovet på lång sikt ser ut och hur behovet ska tillgodoses i form av insatser kopplat till trygghetsboende, demensboende, hemtjänst m.fl. Vidare avses hur kompetensförsörjningen ska tillgodoses samt hur kommunen arbetar med digitalisering och välfärdsteknik. Dessa är frågor som tillsammans skapar förutsättningar för hur äldreomsorgen kommer att se ut i framtiden.

Från kommunens mål- och budgetdokument 2022-2024 framgår att prognosen fram till 2030 är att personer som är 80 år och äldre kommer att öka med ca 60 procent jämfört med 2020. Detta ska även jämföras mot rikets 49 procent.

Kommunens äldreomsorg står därför inför stora utmaningar. Detta ställer stora krav på att verksamheten utformas på ett långsiktigt uthålligt sätt. Ett bristfälligt arbete inom området riskerar att verksamheten inte bedrivs och utvecklas på avsett sätt.

Revisorerna har utifrån sin bedömning av väsentlighet och risk beslutat att genomföra en granskning avseende socialnämndens arbete med att utforma framtidens äldreomsorg.

Syfte och revisionsfrågor

Syftet med granskningen är att bedöma om socialnämnden säkerställt att arbetet med att utforma framtidens äldreomsorg bedrivs på ett ändamålsenligt sätt och med tillräcklig intern kontroll.

Revisionsfrågor:

1. Finns det en långsiktig planering inom området? > 3 år.
2. Finns det en tydlig och ändamålsenlig framtidsstrategi avseende utbud av äldreomsorg? Fokus på flexibilitet och effektivitet
3. Är beslutsunderlagen inom området heltäckande? Fokus på konsekvensanalys och jämförelse med likartade kommuner.
4. Finns det en tillräcklig uppföljning av arbetet med att utforma framtidens äldreomsorg till omfattning och innehåll?
5. Fattar nämnden tydliga och aktiva beslut utifrån uppföljning avseende framtidens äldreomsorg?

Fråga 1-2 utgör underlag för att pröva om granskningsområdet hanteras på ett ändamålsenligt sätt. Fråga 3-5 utgör underlag för att pröva om den interna kontrollen är tillräcklig.

Revisionskriterier

Med revisionskriterier avses de bedömningsgrunder som bildar underlag för revisionens analyser och bedömningar. Följande revisionskriterier används i granskningen:

- Kommunallagen 6:6, 6:38, 11:1
- Socialtjänstlagen 3:1-2, 5:4-6
- Kommuninterna styrdokument som rör granskningsområdet

Avgränsning

Granskningen avgränsas till att avse socialnämndens ansvar för äldreomsorgen. I tid avgränsas granskningen i huvudsak till år 2022, till viss del även 2021. I övrigt se syfte och revisionsfrågor.

Metod

Granskningen har genomförts genom analys för granskningen relevant dokumentation samt kompletterande intervjuer med:

- Socialnämndens presidium
- Socialchef
- Verksamhetschef för administration och bistånd

De intervjuade har beretts möjlighet att sakgranska rapporten.

Granskningsresultat

Långsiktig planering

Revisionsfråga 1: Finns det en långsiktig planering inom området? > 3 år

laktagelser

Nedan beskrivs ett antal planeringsdokument med koppling till området äldreomsorg.

Äldreomsorgsplan

Socialnämnden har tidigare fastställt en Äldreomsorgsplan. Syftet med planen beskrivs vara att tydliggöra den ambitionsnivå och det förhållningssätt som ska genomsyra vård och omsorg i Gnesta kommun. I sammanhanget bör dock noteras att planen var gällande under perioden 2015-2018. Vid intervjuer med nämnds- och förvaltningsföreträdare framgår att ett arbete för att reviderade planen är tänkt att ske till hösten 2022 inför ny mandatperiod.

Några av anledningarna till att planen inte reviderats tidigare beskrivs vara chefsomsättning, pandemi och tillsättning av ny socialchef¹. Detta beskrivs även i övrigt ha påverkat förutsättningarna för den långsiktiga planeringen och utvecklingsarbetet inom nämndens verksamhetsområden.

Mål, uppdrag och budget

I socialnämndens Framtidsplan 2022-2024² framgår mål, uppdrag och budget för de olika verksamheterna inom nämndens ansvarsområde. Nämndens mål är upprättade utifrån kommunfullmäktiges kommunövergripande inriktningsmål. Utifrån de olika nämndsmålen finns sedan indikatorer och målvärden fram till 2024. Framtidsplanens perspektiv sträcker sig således från 2022 till 2024 och betraktas inom denna granskning ej som långsiktig planering³.

I Framtidsplanen 2022-2024 finns det mål med koppling äldreomsorg, som exempelvis målet "*Socialnämndens sociala omsorg stödjer den enskildes möjligheter till en trygg och meningsfull tillvaro*".

Nämndens budgetram och investeringsplan ingår i Framtidsplanen. Budgetramen för 2022 visar på att *Äldre, funktionsstöd, hälso- och sjukvård* har fått utökad budgetram som till stor del härleds till ökade personalkostnader. Nämndens investeringsplan sträcker sig till 2024 och omfattas av verksamhetsinvesteringar som är normalt förekommande investeringar i verksamheten, exempelvis möbler och datorer. Det framgår inte någon särskild investering för äldreomsorgen men det noteras att investeringsram finns för bl.a. digitalisering i verksamheten.

Bostadsförsörjning

I kommunens *Bostadsförsörjningsprogram - Program för Gnesta kommun 2021-2025*⁴,

¹ Socialchefen påbörjade, enligt uppgift, sin anställning sensommaren 2021.

² Framtidsplanen 2022-2024, antagen av socialnämnden 2021-12-14

³ I granskningen anses långsiktigt som mer än tre år.

⁴ Antagen av fullmäktige 2021-04-26

beskriver kommunens arbete med bostadsförsörjning fram till 2025. I programmet presenteras bl.a. befolkningsprognoser som sedan ställs i relation till behovet av bostäder. Företrädare från socialnämndens förvaltning beskriver att förvaltningen varit med i arbetet och lämnat relevant information kopplat till förvaltningens ansvarsområden.

Personal- och kompetensförsörjning

På socialförvaltningen har en plan⁵ i form av en kompetenskartläggning gjorts som analyserats. Den visar en befolkningsprognos fram till 2030 i olika åldersgrupper (1-74), demografisk utveckling och pensionsavgångar. Utifrån dessa ser analysen av kompetenskartläggningen sedan till vilka förutsättningar som finns och som behöver finnas för en långsiktig kompetensförsörjning.

Analysen utmynnar i en bedömning av behov och relevanta åtgärder för att tillgodose dessa. Åtgärder som beskrivs är bl.a. kopplat till rekrytering och kompetensutveckling. Gällande befolkningsprognoser framhålls vid intervjuer att det finns en viss osäkerhet kring dessa kopplat till inflyttning som sker till kommunen kommande år.

Plan för fortbildning

Inom förvaltningen finns det en fortbildningsplan som sträcker sig till 2024. Planen innehåller ett antal utbildningar som ska genomföras inom exempelvis basala hygienrutiner i vård och omsorg. Företrädare från förvaltningen beskriver att planen är upplagd som ett årshjul för utbildningar som efter 2024 kommer att ske löpande.

Nära vård i Sörmland

Enligt förvaltningsföreträdare följer socialnämndens förvaltning "Målbilden" för omställningsarbetet till en Nära vård i Sörmland 2035⁶. Det är ett arbete som pågår för att skapa en personcentrerad nära vård som möter invånarnas behov på ett bättre sätt. Vidare framhålls att förvaltningen kommer att ta fram lokala strategier till hösten 2022 för hur arbetet med den länsgemensamma målbilden ska ske i Gnesta kommun.

Digitalisering och teknik

Det finns en digitaliseringspolicy och en handlingsplan för digitalisering i Gnesta kommun för åren 2018-2022. Dessa avser digitalisering inom respektive förvaltning och ej särskilt för socialnämnden.

Samverkansrådet för vård och omsorg vid demenssjukdom har reviderat det *Längsgemensamma programmet för vård och omsorg vid demenssjukdom*. Syftet med programmet är att skapa en hållbar struktur för samverkan och samsyn mellan huvudmän inom området. I programmet beskrivs stödinsatser för demenssjuka som är lämpliga inom olika former av boenden samt andra situationer såsom måltider och anhörigstöd. Vidare finns befolkningsprognoser som upprättats av Forskning och Utveckling (FoU) i Sörmland. Befolkningsprognoserna sträcker sig som längst till 2050. Prognoserna omfattar antal invånare som är 65 år och äldre men även sett till antal individer med demenssjukdom.

---

⁵ Kompetenskartläggning, planen är fastställd 2019-12-16 och är giltig tills vidare.

⁶ Den gemensamma målbilden för omställningsarbetet till en Nära vård i Sörmland 2035 antogs av NSV (Nämnden för socialtjänst och vård) i mars 2022.

Utifrån ovan beskrivna dokument med koppling till hur äldreomsorgen kan se ut i ett framtida (längre) perspektiv ser vi främst följande som långsiktiga (längre än 3 år):

- Analys av kompetenskartläggning
- Bostadsförsörjningsprogram 2021-2025 (kommunövergripande med avsnitt som rör äldreomsorg)

Bedömning

Revisionsfråga 1: Finns det en långsiktig planering inom området? > 3 år

Nej.

Bedömningen baseras på följande:

- Nämnden har inte fastställt en plan/strategi som långsiktigt (> 3 år) visar på en samlad bild av förutsättningar och behov som finns för framtidens äldreomsorg, vilket vi ser som en brist. I sammanhanget noterar vi att en reviderad version av äldreomsorgsplanen (den senaste versionen var gällande 2015-2018) är exempel på plan/strategi som kan tillämpas för en långsiktig planering av framtidens äldreomsorg.

Framtidsstrategi avseende utbud av äldreomsorg

Revisionsfråga 2: Finns det en tydlig och ändamålsenlig framtidsstrategi avseende utbud av äldreomsorg? Fokus på flexibilitet och effektivitet

Iakttagelser

Boendeplanering

I det kommunövergripande bostadsförsörjningsprogrammet 2021-2025 redovisas bostadssammansättningen som finns inom kommunen där bl.a. *specialbostäder* redovisas. Specialbostäder beskrivs vara bostäder avsedda för äldre, lägenheter i grupp bostäder för personer med funktionsvariation eller liknande. Vidare framgår att socialförvaltningen agerar beställare gentemot Gnestahem och Gnesta förvaltnings AB, där det kommunala bostadsbolaget ska verka för att ta ett särskilt ansvar för bostäder som omfattas av behov inom socialförvaltningens verksamheter. I kommunen beskrivs det finnas drygt 200 specialbostäder där majoriteten av dessa är särskilda boenden för äldre. Vidare framgår strategier för olika befolkningsgrupper i programmet.

Följande är några av de iakttagelser som görs för gruppen *Äldre*:

- Det kommer krävas fler bostäder som är anpassade för äldre.
- Det finns många osäkerhetsfaktorer och beteenden som kan göra att insatser, och platser på särskilt boende, är svåra att prognostisera.
- Det är inte aktuellt att öppna fler äldreboendeplatser. Om fler behov av platser skulle uppstå kan befintliga lokaler i kommunen användas.
- Bostäder för äldre kan, förutom särskilda boenden, även utgöras av vanliga bostäder med hög tillgänglighet och närhet till service av olika slag.

I intervjuer framkommer att tillgången till lokaler i kommunens bestånd som kan nyttjas för äldreboenden är god och att det inte finns något akut behov av nyproduktion. Vidare framkommer att de boendeplatser som tillgängliggörs hösten 2022 innebär att behovet

av särskilt boende är tillgodosett fram till år 2026. För perioden efter 2026 behöver ytterligare prognoser och bedömningar av behov tas fram.

Kompetensförsörjning

Socialförvaltningens analys av den kompetenskartläggning som gjorts visar på att befolkningen ökar i antal samtidigt som allt fler blir äldre. Andelen personer i ålderskategorin 80-90 år prognostiseras öka med nästan 50 procent till år 2030⁷. Vidare finns det även utmaningar med psykisk ohälsa som beskrivs öka samt att fler äldre blir allvarligt sjuka. Inom förvaltningens verksamheter framkommer pensionsavgångar som en utmaning till följd av ett generationsskifte.

För att bemöta dessa utmaningar är en förutsättning att specialistkunskaper finns att tillgå inom förvaltningen. Från analysen av kompetenskartläggningen som förvaltningen genomfört beskrivs utbildningsinsatser vara nödvändiga framgent samt att förändra arbetssätt där kompetens används på bästa sätt. Vidare bedöms avancerad välfärdsteknik vara ett sätt att bidra till detta, samtidigt som det medför andra utmaningar då den nya tekniken ställer krav på ökad kunskap i takt med att utrustning/verktyg blir allt mer avancerat.

Det har dock genomförts utbildningssatsningar bl.a. för undersköterskor som medfört ökad kompetens inom verksamheterna. Det beskrivs finnas en majoritet undersköterskor inom äldreården och inom myndighetssidan är det en majoritet som har tillräcklig kompetens för sin yrkesroll. Samtidigt konstateras att det fram till 2023 (från 2020) kommer behövas nyrekryteringar och främst bland undersköterskor, boendepersonal och vårdbiträden. I intervju framkommer att det finns behov av än mer långsiktiga prognoser och bedömning av behov.

Socialnämndens resultat för 2021 uppgår till - 10 952 tkr. Av socialnämndens årsredovisningar framgår att nämnden haft underskott under ett antal år (2019-2021), vilket enligt intervjuade fått påföljder av att arbetet med kompetensutveckling inte prioriterats i tillräcklig omfattning. Detta framgår av socialnämndens årsredovisning 2021 där åtgärder för budget i balans under året bl.a. skett genom att endast genomföra nödvändiga utbildningar i verksamheten. Nämnden har inte heller nyttjat erhållna statsbidrag avsedda för kompetensutveckling i den omfattning som varit möjligt, enligt de intervjuade. Framgent beskrivs arbetet med kompetensutveckling dock ske med en tydligare systematik där tillgängliga statsbidrag ska nyttjas till fullo.

Digitalisering och teknik

På kommunövergripande nivå finns en Digitaliseringspolicy för åren 2019-2022 med en tillhörande handlingsplan för digitalisering. Som i avsnitt 1 (revisionsfråga 1) nämndes, avser dessa ej särskilt socialnämnden.

Från nämndens Framtidsplan 2022-2024 (tillika verksamhetsplan) framgår dock att det utifrån nämndens mål, *säkerställa och utveckla kvaliteten utifrån användarens behov*, upprättats följande uppdrag till förvaltningen:

- Effektivisering av processer och arbetssätt
- Välfärdsteknik utifrån ett användarperspektiv

⁷ Bedömning utgår från statistik från 2019.

- Aktivt arbeta med intern och extern samverkan

Bl.a. ska förvaltningen, inom arbetet för sina uppdrag enligt ovan, använda sig av digitalisering och teknik för att utveckla processer och arbetssätt. Det finns fyra upprättade indikatorer och målvärden som sträcker sig till 2024 för att kunna följa upp arbetet med uppdragen. Vid intervjuer framhålls att det även finns tankar om att upprätta en särskild digitaliseringsplan, eller motsvarande, för socialnämndens verksamheter för att på ett tydligt sätt ha en långsiktig strategi för arbetet med digitalisering.

I övrigt framhålls vid intervjuer att trygghetskameror inte kunnat installeras på äldreboenden p.g.a. förhinder kopplat till GDPR⁸ som den gemensamma GDPR-specialisten för Gnesta, Nyköping, Oxelösund samt Flens kommun uppmärksammat. Intervjuade menar att arbetet med införandet av trygghetskameror nu kommer att fortsätta då det inte finns några faktiska hinder utifrån hur Gnesta kommun själva ser på frågan. Det framgår även av intervjuade att brukarna godkänner ett ev. införande av trygghetskamera via en blankett.

Något som framgår av intervjuer är att kommunen fått förslag om att införa läkemedelsrobotar⁹. Detta var dock inte något som infördes med hänsyn till att det i nuläget inte skulle leda till en besparing.

Budget/resursfördelning

Socialförvaltningen har, enligt framtidsplan 2022-2024, infört en modell för volymbaserad budget som ska utvecklas för samtliga verksamhetsområden. Från 2021 omfattas äldre- och funktionshinderomsorgen av modellen. Under 2022 och framåt fortsätter arbetet med att implementera volymbaserad budgetmodell i övriga verksamheter. Ett annat uppdrag består av att kostnadseffektivisera och resursoptimera verksamheterna. Detta uppdrag består av att förvaltningen ska ta fram dels ekonomiska indikatorer, men även indikatorer för kvalitet i verksamheten.

Medborgardialoger

Ett sätt för att fånga in och beakta medborgarnas syn på framtidens äldreomsorg är att genomföra s.k. medborgardialoger. Från Framtidsplanen 2022-2024 noteras att socialförvaltningen ska ta reda på mer om olika målgrupper genom exempelvis brukarråd, målgruppskartläggningar och brukarundersökningar. Av intervjuer framhålls att nämnden inte har något systematiskt sätt att ta del av synpunkter från medborgarna inför beslut avseende äldreboenden exempelvis. Däremot beskrivs det finnas ett samarbete med förvaltningen och pensionärsföreningar, röda korset samt kyrkan bl.a. för att inhämta medborgarnas, särskilt den äldre befolkningens, synpunkter inför inriktningar som tas. Från Äldreomsorgsplanen, som var gällande 2015-2018, noteras att planen varit ute på remiss hos Kommunala pensionärsrådet (KPR).

Vidare finns *Powerhuset* i centrala Gnesta som är till för äldre, anhöriga eller allmänt intresserade medborgare som vill delta i samtal och aktiviteter. I Powerhuset finns representanter från Gnesta kommun, men även pensionärsråd och -förbund. Syftet med

---

⁸ EU:s dataskyddsförordning General Data Protection Regulation.

⁹ Robot för vägledning att inta läkemedel.

huset är att bryta ofrivillig ensamhet, höja sysselsättning, öka välmående och möjliggöra social samvaro mellan kommunens invånare.

Bedömning

Revisionsfråga 2: Finns det en tydlig och ändamålsenlig framtidsstrategi avseende utbud av äldreomsorg? Fokus på flexibilitet och effektivitet

Delvis.

Bedömningen baseras på följande:

- Det finns dokumenterade underlag som visar på behov och förutsättningar inom boendeplanering, kompetensförsörjning och digitalisering.
- Däremot saknas en tydlig övergripande och sammanhållen strategi/planering för hur arbetet med såväl boenden som kompetensförsörjning och digitalisering ska genomföras. I sammanhanget bör poängteras att det finns uppdrag och pågående arbete inom de olika områdena, exempelvis uppdrag inom Framtidsplanen 2022-2024, däremot framgår inte att dessa tydligt bygger på en strategi för ett arbete mot de behov och förutsättningar som tagits fram.

Vi ser det som angeläget att nämnden upprättar en tydlig och ändamålsenlig strategi för det fortsatta arbetet avseende hur äldreomsorgens utbud (bostäder, kompetensförsörjning, digitalisering) ska utformas. Detta för att på ett sammanhållet sätt kunna arbeta systematiskt för att möta framtida behov som finns.

Beslutsunderlag

Revisionsfråga 3: Är beslutsunderlagen inom området heltäckande? Fokus på konsekvensanalys och jämförelse med likartade kommuner.

lakttagelser

Nämndens beslutsunderlag och riktning inom framtidens äldreomsorg utgörs främst av:

- Analys av kompetenskartläggning
- Bostadsförsörjningsprogram 2021-2025 (dock ej upprättad särskilt för nämnden)

Konsekvensanalyser

Från den analys av kompetenskartläggningen som gjorts inom socialförvaltningen framgår bl.a. befolkningsprognoser som sträcker sig till 2030. Det kompetenskartläggningen visar är att det finns externa faktorer som påverkar rekryteringsbehoven. Dessa utgörs, förutom demografiska faktorer, av ett antal långsiktiga förändringar i samhället som kommer påverka kommuners uppdrag de närmaste 10 åren. Exempelvis finns det ökade möjligheter för att effektivisera med ny teknik som innebär att vård i större utsträckning kan erbjudas i hemmiljö. Ett exempel på faktorer som påverkar kompetensförsörjningen negativt är en ökad konkurrens utifrån en ökad rörlighet på arbetsmarknaden. Intervjuade nämner även att det finns en konkurrens mellan Gnesta och andra närliggande kommuner med att lyckas rekrytera personal till sina verksamheter. Som tidigare nämnt beskrivs det finnas en viss osäkerhet bland de prognoser som finns för kommunens framtida utveckling. Däremot konstateras att utbildningsinsatser och ett ständigt utvecklingsarbete är nödvändiga åtgärder för kompetensförsörjningen. Vidare är en av slutsatserna att de inom

förvaltningarna behöver ses över vilka åtgärder som kommer behöva arbetas med de kommande åren, något som kräver ytterligare analys och genomgång på respektive enhet.

Bostadsförsörjningsprogrammet för 2021-2025 tar fram ett antal strategier för olika befolkningsstrategier där en grupp utgörs av *Äldre*. Programmet visar, utifrån inventeringar som genomförts, att hög ålder inte behöver betyda omfattande hemtjänstinsatser och i längden behov av en plats på särskilt boende. Samtidigt framkommer osäkerhetsfaktorer och beteenden som gör prognoser för behov av insatser och platser på särskilda boenden svåra. Andra osäkerhetsfaktorer beskrivs vara hur hälsan för äldre generationer framöver kommer vara och hur den tekniska utvecklingen kommer fortgå och påverka möjligheten till kvarboende. Programmet konstaterar dock att behovet av bostäder för äldre kommer vara högt utifrån befolkningsprognos och demografisk utveckling, men att det under programmets tidsomfattning (2021-2025) finns befintliga lokaler som går att nyttja.

Jämförelser

I analysen av kompetenskartläggningen har inga särskilda jämförelser med andra/likartade kommuner gjorts. Däremot tas hänsyn till nationella perspektiv som SKR¹⁰ lyfter, exempelvis långsiktiga förändringar i samhället.

Från intervjuer framhålls att Kolada används för att jämföra verksamheterna mot andra likartade kommuner. Vidare lyfts av intervjuade att det finns olika nätverk där det finns möjlighet till bl.a. jämförelser och diskussion kring förutsättningar inom de olika verksamheterna.

Nyckeltal från Kolada visar att Gnesta kommuns verksamheter inom äldreomsorg till stor del ligger i nivå med liknande kommuner. Här avses exempelvis kostnad för äldreomsorg (kr/inv.), nettokostnad särskilt boende äldreomsorg (kr/inv.) etc.

Bedömning

Revisionsfråga 3: Är beslutsunderlagen inom området heltäckande? Fokus på konsekvensanalys och jämförelse med likartade kommuner.

Delvis.

Bedömningen baseras på följande:

- Det saknas beslutsunderlag inom väsentliga områden som berör framtidens äldreomsorg, exempelvis en långsiktig äldreomsorgsplan, och som tar ett helhetsgrepp kring området.
- Däremot är de beslutsunderlag som idag finns inom området att anse som heltäckande för det område som berörs (kompetensförsörjning respektive bostadsförsörjning)

---

¹⁰ Sveriges Kommuner och Regioner.

Uppföljning

Revisionsfråga 4: Finns det en tillräcklig uppföljning av arbetet med att utforma framtidens äldreomsorg till omfattning och innehåll?

lakttagelser

För att säkerställa att arbetet med framtidens äldreomsorg sker på ett ändamålsenligt sätt är det väsentligt att följa upp arbetet. Utifrån vad som framgått under tidigare revisionsfrågor (1-3) noterades att det saknas en sammanhållen plan. Detta tydliggörs även kring den uppföljning som sker då det inte finns någon sammanhållen plan som följs upp. Det är istället respektive plan/program som följs upp separat. Nedan redovisas det uppföljningsarbete som sker.

Utifrån vad som framgår av socialförvaltningens Analys av kompetenskartläggning framkommer inte någon särskild styrning för hur eller när uppföljning av kompetenskartläggning ska följas upp. Däremot tydliggörs att det krävs ytterligare analys och genomgång av förutsättningar för kompetensförsörjning på respektive enhet.

Bostadsförsörjningsprogram 2021-2025 följs upp årligen. Däremot görs detta av kommunstyrelsen, där samhällsbyggnadsförvaltningen ska göra en bedömning om programmet är aktuellt och redovisa de ev. delar som behöver uppdateras till kommunstyrelsen. Därmed berörs socialnämnden ej av det uppföljningsansvaret.

Som det konstaterades i avsnitt två (revisionsfråga två) finns det spår av arbetet med ett framtidens äldreomsorg i nämndens Framtidsplan 2022-2024 (tillika verksamhetsplan), exempelvis genom olika uppdrag för digitalisering. Samtidigt ska här betonas att verksamhetsplanen inte inom denna granskning är att anse som långsiktig i sammanhanget för *framtidens äldreomsorg*. Från planen framgår att den ska följas upp vid delårsrapport och årsredovisning. Av protokoll (2021-09-29 samt 2022-03-09) går att utläsa att planen följts upp enligt direktiv.

Inom uppföljning av Framtidsplanen framgår att ekonomisk uppföljning även inkluderar bostadsanpassningsbidrag. För 2021 framgår att färre har använt sig av möjligheten att ansöka om bostadsanpassningsbidrag.

Övriga underlag som följs upp med koppling till äldreomsorg (ej särskild koppling till *framtidens äldreomsorg*) är:

- Patientsäkerhetsberättelse (årligen)
- Kvalitetsberättelse

Kvartalsvis följs utvalda nyckeltal upp till nämnden som omfattar dess verksamhetsansvar. Exempel på nyckeltal som rapporteras är utredningstider, inflöde av biståndsbeslut och orosanmälningar. Vidare framhåller intervjuade att det även sker viss rapportering kring *framtidens äldreomsorg* och arbetet kopplat till det under punkten "Förvaltningschefen informerar", som är en stående punkt där förvaltningschefen rapporterar om väsentlig information kring nämndens verksamheter.

Av intervjuade beskrivs att uppföljning och metoden för vad som följs upp avseende framtidens äldreomsorg går att utveckla för att få en mer systematisk uppföljning.

Samtidigt beskrivs detta ha en koppling till att det saknas enhetliga/övergripande styrdokument med särskild styrning för hur arbetet med äldreomsorgen ska se ut på lång sikt.

Bedömning

Revisionsfråga 4: Finns det en tillräcklig uppföljning av arbetet med att utforma framtidens äldreomsorg till omfattning och innehåll?

Nej.

Bedömningen baseras på följande:

- Nämnden får olika typer av uppföljning kopplat till äldreomsorg, som framgår ovan. Denna uppföljning ger dock inte en samlad bild avseende framtidens (långsiktig) äldreomsorg.
- Vidare framgår att det saknas tydliga styrande dokument och konkreta långsiktiga strategier för arbetet med att utforma framtidens äldreomsorg (se revisionsfråga 1). Eftersom att det inte finns konkreta direktiv för hur arbetet ska bedrivas får det även konsekvenser på den uppföljning som sker till nämnd då det inte framgår vad som ska följas upp.

Ett förbättringsområde är att dels upprätta en tydlig plan/strategi för arbetet med framtidens äldreomsorg som omfattar en beskrivning av behov av äldreomsorg och olika typer av insatser (hemtjänst och boenden) samt på vilket sätt dessa behov ska tillgodoses, men även att det tydligt framgår direktiv för hur och när uppföljning av detta arbete ska ske. Här noterar vi dock att det funnits omständigheter (pandemi, chefsomsättning etc) som påverkat förutsättningarna för ett sådant arbete.

Beslut

Revisionsfråga 5: Fattar nämnden tydliga och aktiva beslut utifrån uppföljning avseende framtidens äldreomsorg?

lakttagelser

I ovan avsnitt, revisionsfråga 4, framkom att det inte fanns en tillräcklig uppföljning av arbetet med att utforma framtidens äldreomsorg. Utifrån detta sätter det även förutsättningarna för vilka beslut som går att fatta utifrån rapportering avseende framtidens äldreomsorg, i och med att det inte finns en tillräcklig uppföljning. Som tidigare nämnts framhålls vid intervjuer att det varit olika anledningar kopplat till bl.a. pandemi och omsättning av personal till att ett utvecklingsarbete som ännu inte hunnit genomföras på ett systematiskt sätt.

Vidare noteras från intervjuer att det pågår ett arbete för att öppna ytterligare ca tio demensplatser som beräknas vara tillgängliga efter sommaren.

Intervjuade beskriver att de beslut och inriktningar som tas grundar sig i den befintliga kunskapen som finns inom nämnd respektive förvaltning. Såväl företrädare från nämnd och förvaltning upplever att det finns en god uppfattning hur äldreomsorgen ser ut idag och vilka behov som finns fram till 2025/2026.

I sammanhanget kopplat till beslutstagande framgår från Framtidsplanen att det finns verksamhetsmässiga mål som upprättats för att få en bredare användning av digitalisering inom verksamheterna. Däremot framkommer detta inte vara en tydlig konsekvens av uppföljning som skett inom perspektivet för framtidens äldreomsorg.

Bedömning

Revisionsfråga 5: Fattar nämnden tydliga och aktiva beslut utifrån uppföljning avseende framtidens äldreomsorg?

Nej.

Bedömningen baseras på följande:

- Det saknas en samlad uppföljning av behov av äldreomsorg och hur dessa behov avses att tillgodoses. Detta får även konsekvenser för nämndens möjligheter att fatta konkreta beslut inom området.
- Av de beslut som fattas har dessa till stor del en tidsram som är kortsiktig.

Samlad bedömning

PwC har på uppdrag av de förtroendevalda revisorerna i Gnesta kommun genomfört en granskning av planering inför framtidens äldreomsorg. Granskningens syfte är att bedöma om socialnämnden säkerställt att arbetet med att utforma framtidens äldreomsorg bedrivs på ett ändamålsenligt sätt och med tillräcklig intern kontroll.

Utifrån genomförd granskning är vår samlade bedömning att socialnämnden **ej** säkerställt att arbetet med att utforma framtidens äldreomsorg bedrivs på ett *ändamålsenligt* sätt och med tillräcklig *intern kontroll*.

Rekommendationer

För att utveckla granskningsområdet bör socialnämnden prioritera följande rekommendationer:

- Att nämnden upprättar en plan/strategi som tydligt visar inriktningen för arbetet med äldreomsorgen på lång sikt (> 3 år).
- Att upprätta beslutsunderlag (planer/strategier) som är heltäckande inom området, dvs. att beslutsunderlagen omfattar digitalisering, utbud av boenden och övriga delar som berör granskningsområdet.
- Att nämnden fastställer direktiv för hur, när och i vilken omfattning arbetet med framtidens äldreomsorg ska följas upp till nämnden.

Sammanfattande bedömningar utifrån revisionsfrågor

Revisionsfråga	Bedömning	
1. Finns det en långsiktig planering inom området? > 3 år.	Nej Nämnden har inte fastställt en plan/strategi som långsiktig (> 3 år) visar på en samlad bild av förutsättningar och behov som finns för framtidens äldreomsorg.	
2. Finns det en tydlig och ändamålsenlig framtidsstrategi avseende utbud av äldreomsorg? Fokus på flexibilitet och effektivitet?	Delvis Det finns dokumenterade underlag som visar på behov och förutsättningar inom boendeplanering, kompetensförsörjning och digitalisering. Däremot saknas en tydlig övergripande och sammanhållen strategi/planering för hur arbetet med såväl boenden som kompetensförsörjning och digitalisering ska genomföras.	
3. Är beslutsunderlagen inom området heltäckande? Fokus på konsekvensanalys och jämförelse med likartade kommuner.	Delvis Det saknas beslutsunderlag inom väsentliga områden som berör framtidens äldreomsorg, exempelvis en långsiktig äldreomsorgsplan, och som tar ett helhetsgrepp kring området. Däremot är de beslutsunderlag som idag finns inom området att anse som heltäckande för det område som berörs (kompetensförsörjning respektive bostadsförsörjning)	
4. Finns det en tillräcklig uppföljning av arbetet med att utforma framtidens äldreomsorg till omfattning och innehåll?	Nej Nämnden får olika typer av uppföljning kopplat till äldreomsorg. Denna uppföljning ger dock inte en samlad bild avseende framtidens (långsiktig) äldreomsorg. Vidare framgår att det saknas tydliga styrande dokument och konkreta långsiktiga strategier för arbetet med att utforma framtidens äldreomsorg (se revisionsfråga 1). Eftersom att det inte finns konkreta direktiv för hur arbetet ska bedrivas får det även konsekvenser på den uppföljning som sker till nämnd då det inte framgår vad som ska följas upp.	

---

5. Fattar nämnden tydliga och aktiva beslut utifrån uppföljning avseende framtidens äldreomsorg?

Nej

Det saknas en samlad uppföljning av behov av äldreomsorg och hur dessa behov avses att tillgodoses. Detta får även konsekvenser för nämndens möjligheter att fatta konkreta beslut inom området. Av de beslut som fattas har dessa till stor del en tidsram som är kortsiktig.

2022-06-08

Tobias Bjöörn

Carin Hultgren

Uppdragsledare

Projektledare

Denna rapport har upprättats av Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB (org nr 556029-6740) (PwC) på uppdrag av Gnesta kommuns revisorer enligt de villkor och under de förutsättningar som framgår av projektplan från den 2022-03-09. PwC ansvarar inte utan särskilt åtagande, gentemot annan som tar del av och förlitar sig på hela eller delar av denna rapport.

Upprättad: 2022-08-24
Diarienummer: SN.2022.1

Socialnämnden

Redovisning av delegationsbeslut

Sammanfattning

Socialnämnden har överlåtit sin beslutanderätt till tjänsteman enligt av socialnämnden antagen delegationsordning. Dessa beslut skall redovisas till socialnämnden.

Redovisningen innebär inte att socialnämnden får ompröva eller fastställa delegeringsbesluten. Däremot står det socialnämnden fritt att återkalla lämnad delegering.

Delegationsbesluten i sin helhet finns tillgängliga hos kommunledningskontoret. Tiden för överklagande av beslut som fattats med stöd av delegationen börjar löpa fr.o.m att socialnämndens protokoll justeras och anslagsbevis är uppsatt på kommunens digitala anslagstavla. Detta gäller dock inte myndighetsärenden där tiden börjar löpa från det datum då sökanden fått del av besluten.

Från och med maj 2013 innehåller inte redovisningen av delegationsbeslut uppgifter om vem som initierat respektive delegationsbeslut. Eftersom uppgift om initierare (namn och adress) kan omfattas av sekretess i vissa ärenden och då personer med skyddad identitet inte ska röjas, har dessa uppgifter tagits bort.

~ Förteckning över anställningar 2022-05-25 — 2022-08-23

Socialnämnden

Förteckning över avtal om månadsavlönade tillsvidareanställningar utfärdade mellan 2022-05-01 – 2022-07-31

Samordnare

Organisation: Hemtjänst Gnesta

Tillsvidare, From: 2022-06-01

Heltid,

Utfärdat av: Åsa Hjalmarsson, Chef

Undersköterska

Organisation: Hemtjänst Nattpatrull

Tillsvidare, From: 2022-06-27

Deltid (79,00%),

Utfärdat av: Åsa Hjalmarsson, Chef

Boendepersonal

Organisation: SoL FN Bostad Särskild service

Tillsvidare, From: 2022-06-01

Heltid,

Utfärdat av: Camilla Ytterdahl, Enhetschef

Personlig assistent

Organisation: Personlig assistans

Tillsvidare, From: 2022-05-30

Deltid (80,00%),

Utfärdat av: Hanna-Leena Sandberg, Enhetschef

Boendepersonal

Organisation: Boende Mårdstigen

Tillsvidare, From: 2022-08-29

Deltid (85,00%),

Utfärdat av: Hanna-Leena Sandberg, Enhetschef

Personlig assistent

Organisation: Personlig assistans EJ

Tillsvidare, From: 2022-09-01

Deltid (84,99%),

Utfärdat av: Hanna-Leena Sandberg, Enhetschef

Boendepersonal

Organisation: Boende Åkervägen

Tillsvidare, From: 2022-08-01

Deltid (80,00%), Utfärdat av: Hanna-Leena Sandberg, Enhetschef

Boendepersonal

Organisation: Boende Ringvägen

Tillsvidare, From: 2022-08-08

Deltid (85,00%),

Utfärdat av: Hanna-Leena Sandberg, Enhetschef

Boendepersonal

Organisation: Boende Mårdstigen

Tillsvidare, From: 2022-09-12

Deltid (85,00%),

Utfärdat av: Hanna-Leena Sandberg, Enhetschef

Boendepersonal

Organisation: Boende Mårdstigen

Tillsvidare, From: 2022-09-12

Deltid (80,00%),

Utfärdat av: Hanna-Leena Sandberg, Enhetschef

Verksamhetschef

Organisation: Utförarenheten Stab

<p>Tillsvidare, From: 2022-06-01 Heltid, Utfärdat av: Lena Karlsson Leksell, Förvaltningschef</p>
<p>Sfi Lärare Organisation: Vuxenutbildning Tillsvidare, From: 2022-08-01 Heltid, Utfärdat av: Marie Segersvärd, Rektor</p>
<p>Sjuksköterska Organisation: Hälso- och sjukvård Tillsvidare, From: 2022-06-07 Heltid, Utfärdat av: Monica Persson, Enhetschef</p>
<p>Undersköterska Organisation: Särskilt boende Ekhangen Tillsvidare, From: 2022-06-01 Heltid, Utfärdat av: Monica Petersson, Enhetschef Ekhangen</p>
<p>Undersköterska Organisation: Särskilt boende Ekhangen Tillsvidare, From: 2022-06-01 Deltid (75,00%), Utfärdat av: Monica Petersson, Enhetschef Ekhangen</p>
<p>Aktivitetssamordnare Organisation: Beställarenheten Stab Tillsvidare, From: 2022-06-01 Deltid (75,00%), Utfärdat av: Patrik Rosin, Verksamhetschef</p>
<p>Socialsekreterare Organisation: Utredning och stöd Tillsvidare, From: 2022-08-22 Heltid, Utfärdat av: Susanne Mårtensson Rivera, Enhetschef</p>
<p>Socialsekreterare Organisation: Utredning och stöd Tillsvidare, From: 2022-08-01 Heltid, Utfärdat av: Susanne Mårtensson Rivera, Enhetschef</p>
<p>Förste socialsekreterare Organisation: Utredning och stöd Tillsvidare, From: 2022-06-01 Heltid, Utfärdat av: Susanne Mårtensson Rivera, Enhetschef</p>
<p>Förteckning över avtal om månadsavlönade visstidsanställningar utfärdade mellan 2022-05-01 – 2022-07-31</p>
<p>Undersköterska Organisation: Dagverksamhet Allm visstidsanställning, 2022-06-13 - 2022-06-30 Deltid (50,00%), Utfärdat av: Anders Hallinder, Chef</p>
<p>Undersköterska Organisation: Dagverksamhet Allm visstidsanställning, 2022-07-01 - 2022-09-04 Deltid (60,00%),</p>

Utfärdat av: Anders Hallinder, Chef
Vårdbiträde Organisation: Särskilt boende Strandhagen Vikariat, 2022-09-01 - 2022-12-31, Deltid (75,00%), Utfärdat av: Anders Hallinder, Chef
Vårdbiträde Organisation: Särskilt boende Strandhagen Vikariat, 2022-09-01 - 2022-12-31, Deltid (75,00%), Utfärdat av: Anders Hallinder, Chef
Vårdbiträde Organisation: Hemtjänst Gnesta Vikariat, 2022-05-30 - 2022-09-18, Heltid, Utfärdat av: Åsa Hjalmarsson, Chef
Vårdbiträde Organisation: Hemtjänst Gnesta Allm visstidsanställning, 2022-06-15 - 2022-08-15 Deltid (75,00%), Utfärdat av: Åsa Hjalmarsson, Chef
Vårdbiträde Organisation: Hemtjänst Gnesta Vikariat, 2022-05-30 - 2022-09-18, Heltid, Utfärdat av: Åsa Hjalmarsson, Chef
Undersköterska Organisation: Hemtjänst Gnesta Vikariat, 2022-05-30 - 2022-09-18, Heltid, Utfärdat av: Åsa Hjalmarsson, Chef
Vårdbiträde Organisation: Hemtjänst Gnesta Allm visstidsanställning, 2022-05-30 - 2022-09-18 Deltid (75,00%), Utfärdat av: Åsa Hjalmarsson, Chef
Undersköterska Organisation: Hemtjänst Gnesta Allm visstidsanställning, 2022-06-05 - 2022-09-18 Deltid (75,00%), Utfärdat av: Åsa Hjalmarsson, Chef
Vårdbiträde Organisation: Hemtjänst Gnesta Vikariat, 2022-05-30 - 2022-09-18, Heltid, Utfärdat av: Åsa Hjalmarsson, Chef
Vårdbiträde Organisation: Hemtjänst Gnesta Allm visstidsanställning, 2022-05-30 - 2022-08-31 Heltid, Utfärdat av: Åsa Hjalmarsson, Chef
Vårdbiträde Organisation: Hemtjänst Gnesta Allm visstidsanställning, 2022-06-15 - 2022-08-15

Deltid (75,00%), Utfärdat av: Åsa Hjalmarsson, Chef
Vårdbitråde Organisation: Hemtjänst Gnesta Allm visstidsanställning, 2022-05-30 - 2022-08-31 Deltid (75,00%), Utfärdat av: Åsa Hjalmarsson, Chef
Vårdbitråde Organisation: Hemtjänst Gnesta Allm visstidsanställning, 2022-06-27 - 2022-09-18 Deltid (75,00%), Utfärdat av: Åsa Hjalmarsson, Chef
Vårdbitråde Organisation: Hemtjänst Gnesta Allm visstidsanställning, 2022-06-15 - 2022-08-15 Deltid (75,00%), Utfärdat av: Åsa Hjalmarsson, Chef
Boendepersonal Organisation: Korttidstillsyn Vikariat, 2022-06-13 - 2022-08-28, Deltid (85,00%), Utfärdat av: Camilla Ytterdahl, Enhetschef
Arbetshandledare Organisation: Daglig verksamhet Samba Vikariat, 2022-07-04 - 2022-08-14, Heltid, Utfärdat av: Camilla Ytterdahl, Enhetschef
Personlig assistent Organisation: Personlig assistans Vikariat, 2022-05-30 - 2022-10-02, Deltid (90,00%), Utfärdat av: Hanna-Leena Sandberg, Enhetschef
Personlig assistent Organisation: Personlig assistans Vikariat, 2022-03-07 - 2022-10-02, Heltid, Utfärdat av: Hanna-Leena Sandberg, Enhetschef
Boendepersonal Organisation: Boende Ringvägen Vikariat, 2022-08-29 - 2024-06-30, Deltid (85,00%), Utfärdat av: Hanna-Leena Sandberg, Enhetschef
Administrativ assistent Organisation: Stöd till arbete BEA-avtal för vissa Arbet, 2022-05-16 - 2023-03-31 Deltid - BEA (75,00%) Utfärdat av: Marie Segersvärd, Rektor
Vaktmästarbiträde Organisation: Stöd till arbete BEA-avtal för vissa Arbet, 2022-07-01 - 2023-03-31 Deltid - BEA (75,00%), Utfärdat av: Marie Segersvärd, Tf enhetschef
Vaktmästarbiträde Organisation: Stöd till arbete

<p>BEA-avtal för vissa Arbet, 2022-08-01 - 2023-03-31 Deltid - BEA (75,00%), Utfärdat av: Marie Segersvärd, Rektor</p>
<p>Lärare obehörig Organisation: Vuxenutbildning Tidsbegr.enl. skollagen, 2022-08-08 - 2022-12-31 Heltid, Utfärdat av: Marie Segersvärd, Rektor</p>
<p>Undersköterska Organisation: Hälso- och sjukvård Vikariat, 2022-05-30 - 2022-10-30, Deltid (75,00%), Utfärdat av: Monica Persson, Enhetschef</p>
<p>Undersköterska Organisation: Hälso- och sjukvård Vikariat, 2022-07-01 - 2022-08-31, Heltid, Lön: Utfärdat av: Monica Persson, Enhetschef</p>
<p>Undersköterska Organisation: Korttidsboende Vikariat, 2022-09-04 - 2022-09-24, Deltid (65,00%), Utfärdat av: Monica Persson, Enhetschef</p>
<p>Undersköterska Organisation: Hälso- och sjukvård Vikariat, 2022-09-01 - 2022-09-30, Heltid, Utfärdat av: Monica Persson, Enhetschef</p>
<p>Undersköterska Organisation: Särskilt boende Ekhagen Allm visstidsanställning, 2022-06-01 - 2022-12-31 Deltid (58,26%), Utfärdat av: Monica Petersson, Enhetschef Ekhagen</p>
<p>Vårdbiträde Organisation: Hemtjänst Björnlunda Efter 67 år, 2022-06-06 - 2022-08-31 Deltid (55,00%), Utfärdat av: Monica Petersson, Enhetschef Ekhagen</p>
<p>Vårdbiträde Organisation: Hemtjänst Björnlunda Allm visstidsanställning, 2022-06-06 - 2022-08-31 Deltid (75,00%), Utfärdat av: Monica Petersson, Enhetschef Ekhagen</p>
<p>Vårdbiträde Organisation: Särskilt boende Ekhagen Allm visstidsanställning, 2022-06-13 - 2022-09-18 Deltid (75,00%), Utfärdat av: Monica Petersson, Enhetschef Ekhagen</p>
<p>Undersköterska Organisation: Hemtjänst Björnlunda Allm visstidsanställning, 2022-08-29 - 2022-10-23 Heltid, Utfärdat av: Monica Petersson, Enhetschef Ekhagen</p>
<p>Undersköterska</p>

Organisation: Särskilt boende Ekhagen
Allm visstidsanställning, 2022-06-13 - 2022-09-25
Deltid (85,00%),
Utfärdat av: Monica Petersson, Enhetschef Ekhagen

Undersköterska
Organisation: Särskilt boende Ekhagen
Allm visstidsanställning, 2022-08-08 - 2022-12-31
Heltid,
Utfärdat av: Monica Petersson, Enhetschef Ekhagen

Aktivitetssamordnare
Organisation: Beställarenheten Stab
Allm visstidsanställning, 2022-06-01 - 2022-08-31
Deltid (85,00%),
Utfärdat av: Patrik Rosin, Verksamhetschef

Enhetschef
Organisation: Beställarenheten Stab
Allm visstidsanställning, 2022-09-01 - 2022-10-15
Heltid,
Utfärdat av: Patrik Rosin, Verksamhetschef

Upprättad: 2022-08-24
Diarienummer: SN.2022.2

Socialnämnden

Anmälningsärenden

Sammanfattning

Information och meddelanden som inkommer till kommunen och som socialförvaltningen bedömer vara av vikt att redovisa för socialnämnden, utgör anmälningsärenden. Anmälningsärendena i sin helhet finns tillgängliga hos kanslienheten samt hos sekreteraren under sammanträdet.

- ~ Samverkansprotokoll 2022
- ~ Protokoll sociala utskottet 2022-08-17
- ~ Budgetunderlag 2023 Hjälpmedelscentralen